

Physiotherapia Croatica 2008; 9(1): 4-9.

Suzbijanje akutne i kronične boli

Acute and chronic pain management

*Pripremila: Tatjana Goranović, dr.med., prim. Davorko Djulepa, dr.med.
Zavod za anestezologiju i intenzivno liječenje, Opća bolnica Sveti Duh, Zagreb*

Sažetak

Premda je bol predmet interesa medicinskih stručnjaka različitih profila, još uvijek velik broj ljudi diljem svijeta pati od različitih vrsta boli. U ovom članku prikazane su osnovne definicije i karakteristike različitih vrsta boli, ljestvice za mjerenje boli te specifični postupci za suzbijanje akutne i kronične boli koje koriste anesteziolozi u svom radu. Dodatno su prikazana iskustva i postupci u suzbijanju akutne i kronične boli anesteziologa naše Ustanove.

Ključne riječi: bol, liječenje boli

Abstract

Although experts of different medical profiles deal with the problem of pain, there are still a great number of people worldwide who suffer different types of pain.

This article reviews basic definitions and characteristics of different types of pain and scales for pain measurement. Specifically, it focuses on the practice of acute and chronic pain management performed by anesthesiologists.

In addition, the article presents the experience and the practice of acute and chronic pain management performed by anesthesiologists in our Institution.

Key word: pain, pain management

Physiotherapia Croatica 2008; 9(1): 10-12.

Upotrebljivost mjernih instrumenata za procjenu boli u fizioterapiji

Applicability of Pain Measurements in Physiotherapy

*Pripremile: Lada Perković, prof., Zrinka Pukljak Iričanin, prof.
Katedra za zdravstvenu psihologiju, Zdravstveno veleučilište, Mlinarska 38, Zagreb*

Sažetak

U kontekstu svih fizioterapijskih mjerenja, bol je simptom koji je najteže točno procijeniti (1). Kako je bol subjektivan i složen doživljaj, pitanje je može li se sasvim objektivno procijeniti, što mjeriti i na koji način te u kojoj se mjeri podaci o boli mogu koristiti u kliničkoj praksi. Ovaj rad pokušava odgovoriti na ta pitanja.

Ključne riječi: mjerenje boli, dimenzije boli, fizioterapijska procjena boli

Abstract

Among various aspects of patient's conditions, pain is the hardest symptom to assess (1). Pain is subjective and complex experience, so the question is whether it could be objectively assessed, what to measure and how, as well as what is the usefulness of pain measures in clinical settings. In this article we discuss about some of the mentioned problems.

Key words: pain measurement, pain dimensions, physiotherapeutic assessment of pain

Physiotherapia Croatica 2008; 9(1): 13-15.

Procjena boli u odraslih s fizioterapeutskog motrišta

Physiotherapist's aspect of pain assessment in adults

Pripremio: Antun Jurinić, vft.

Zavod za fizikalnu medicinu, rehabilitaciju i reumatologiju Opće bolnice „Sveti Duh“, Zagreb

Sažetak

Bol je multidimenzionalni doživljaj, osobit svakom pojedincu. U fizioterapijskoj procjeni zauzima značajno mjesto, jer samo pažljivom analizom svih karakteristika boli te interakcije s ostalim elementima procjene mogu se odrediti racionalni i učinkoviti ciljevi te plan fizioterapije.

Svrha je ovog rada upozoriti na važnost procjene boli u kontekstu učinkovitog procesa fizioterapije. Bojim se jedino da pitanje kvalitete procjene boli nije relevantno zbog toga što u praksi procjene uopće niti nema. Treba li se pomiriti s time?

Ključne riječi: fizioterapija, procjena boli, odrasli

Abstract

Pain is multidimensional experience, unique to every individual. Pain is important in physiotherapeutic assessment because only through an analytic approach of all pain characteristics and interaction with other elements of assessment a physiotherapist can decide rational and efficient goals and plan of physiotherapy.

Purpose of this paper is to warn on importance of pain assessment in context of efficiency of physiotherapy process. I'm afraid that the question of assessment pain quality is irrelevant because there is no assessment in practice. Should we agree with that ?

Key words: physiotherapy, pain assessment, adults

Physiotherapia Croatica 2008; 9(1): 16-20.

Bolna stanja kralježnice i njihovo djelovanje na funkciju respiratornog sustava

Effect of back pain on function of respiratory system

Pripremio: Gilbert Hofmann, vft.

Lječilište Veli Lošinj, Podjavori 27, Veli Lošinj

Sažetak

Bol je neugodan emocionalni i osjetni doživljaj povezan sa stvarnim ili potencijalnim oštećenjem tkiva. Bol nas upozorava da se s našim tijelom događa nešto neobično, ona nas potiče na zaštitnički odnos prema ozlijeđenom ili bolesnom dijelu tijela i traženju stručne pomoći što onda omogućuje brži oporavak. Najčešći razlozi zbog kojih osobe s bolestima koštano-mišićnog sustava traže pomoć fizioterapeuta su upravo bolni sindromi kralježnice. U ovom radu želi se prikazati koliko bolni sindromi kralježnice mogu kroz svoje lančane reakcije djelovati na respiratorni sustav te koliko mogu poremetiti ventilacijsku funkciju pluća kod osobe koja akutno ili kronično boluje od nekog takvog bolnog sindroma.

Ključne riječi: bolni sindromi kralježnice, respiratorna funkcija pluća, spirometrija, medicinska rehabilitacija

Abstract

Pain is displeasure emotional and sensitive expression connected with real or potencial tissue damage. Pain refers us that with our body is hapening something strange, it stimulate us on protection behavior to damage or diseased part and searching professional help.

Back pain is the most commonl cause of visiting physiotherapists.

Purpose of this paper is to show conection between back pain (acute or chronic) and respiratory system with potencial disorders of ventilatori functions of lung.

Key words: back pain, respiratory function of lung, spirometry, medical rehabilitation

Physiotherapia Croatica 2008; 9(1): 21-23.

Bol tijekom trudnoće i porođaja

Pain during pregnancy and labour

Pripremile: Snježana Schuster, bacc.physioth., dipl.arch.(1,2), Manuela Pešec, bacc.physioth.(2), Kristina Ostić, bacc.physioth.(1)

(1) Zdravstveno veleučilište u Zagrebu

(2) Zavod za fizikalnu medicinu, rehabilitaciju i reumatologiju; Klinika za ginekologiju i porodništvo, Opća bolnica „Sveti Duh“, Zagreb

Sažetak

Bol u mišićno-koštanom sustavu može se javiti tijekom trudnoće i najčešće nastaje kao posljedica konstantne posturalne prilagodbe tijela na trudnoću. Tijekom trudnoće i porođaja ona je komponenta fiziološke osnove i fizioterapeut koji radi sa trudnicama i roditeljama trebao bi pomoći intervencijskim postupcima u cilju smanjenja intenziteta boli.

Tijekom porođaja za vrijeme potpune dilatacije cervixa i distenzije perineuma bol se prenosi pudendalnim živcima tj. somatskim živcima i taj osjećaj roditelja dobro lokalizira i osjeća kao jako intenzivan. Ponekad se mogu javiti boli u leđima i u trenutku kad se djetetova glavica spušta u zdjelicu uslijed pritiska glave na sakrum, a prenose ih somatski, sakralni živčani putovi.

U smanjenju bolova tijekom trudnoće i porođaja od iznimne je važnosti poznavanje mogućnosti smanjenja bolova, odabir i edukacija trudnica u kojoj će fizioterapeut procjeniti najbolju metodu ili postupak za postizanje smanjenja boli mišićno-koštanog sustava ili za vrijeme samog porođaja korištenje metoda relaksacije, terapijske vježbe i slično.

Ključne riječi: bol, trudnoća, porod

Abstract

Pain in musculoskeletal sistem usually start during pregnancy as results of constant postual changes in pregnancy. This pain is physiological component of normal pregnency. Golas of physiotherapy interventions manage decrease intensity of the pain.

Sense of pain transmit by pudendal nerves and this sense is very intensive. Sometimes pain can develop in low back as result of procedure of normal fetal movement during the first stage of labor.

For pain decrease important role has implementation of physiotherapist's skills as relaxatin techniques, special therapeutic exercises etc.

Key words: pain, pregnancy, labour

Physiotherapia Croatica 2008; 9(1): 24-27.

Procjena boli kod nedonoščadi

Pain assessment of neonates

*Pripremile: Manuela Pešec, bacc.physioth.(1), Snježana Schuster, bacc.physioth., dipl.arch.(1,2),
(1) Klinika za ginekologiju i porodništvo, Zavod za fizikalnu medicinu, rehabilitaciju i reumatologiju; Opća bolnica
„Sveti Duh“, Zagreb
(2) Zdravstveno veleučilište u Zagrebu*

Sažetak

Bol je kompleksan fenomen koji zahtijeva posebnu pozornost, procjenu i intervenciju kod nedonoščadi. Bolni podražaji pokreću niz fizioloških, bihevioralnih i hormonalnih odgovora i prilagodbi kod nedonoščadi. Repetirajući bolni podražaji dovode do kratkoročnih i dugoročnih posljedica koje utječu na kvalitetu života nedonoščadi.

Ključne riječi: nedonošče, bol, procjena

Abstract

Pain is complex phenomena which have special assessment and interventions at neonates. Painfull senses cause a lot of physiological, bihevioral and hormonal responses and acomodations of neonates. Repetitive painfull senses lead to short-term and long-term consequences on life quality of neonates.

Key words: neonates, pain, assessment

Physiotherapia Croatica 2008; 9(1): 28-29.

Uloga psihoonkologa u redukciji boli kod onkoloških pacijenata

The role of psycooncologist work in reduction of pain with patiens suffering from malignant diseases

*Pripremila: Dr.sc. Jasminka Horvatić, prof. psihologije, psihoterapeut-psihoonkolog, stalni sudski vještak
Savjetovanje "Horvatić", Zagreb*

Sažetak

U radu je prikazana svrha i cilj psihoonkoloških intervencija u rehabilitaciji onkoloških bolesnika. Opisane su interindividualne razlike emocionalnog funkcioniranja i doživljaja boli između različitih pacijenata temeljem našeg iskustva.

Ključne riječi: rak, psihoonkolog, muškarac, žena, dijete, roditelj, bol

Abstract

The presented goal is psycho-oncological interventions in rehabilitation patients with cancer. The topics discussed are: interindividual differences of emotional functionality and the level of pain between different patients on the grounds of our experience

Key words: cancer, psycho-oncologist, man, women, child, parent, pain

Istraživanje osteoporoze kod djece s poremećajem prehrane

Study of osteoporosis in children with nutrition disorders

Pripremili: Slaven Medjimurec, vft, (1), mr.sc. Ariana Fužinac-Smojver, dr.med. (2), prof.dr.sc. Daniela Malnar-Dragojević, dr.med. (1)

(1) Dječja bolnica Kantrida, Rijeka

(2) Zavod za anatomiju, Medicinski fakultet u Rijeci

Sažetak

Osteoporoza je progresivna bolest u kojoj se smanjuje koštana masa pa kosti postaju lomljive. Ako se ne liječi progredira i dovodi do lomova kosti, poznate kao frakture na tipičnim mjestima kuka, kralježnice i zgloba ruke. Dječja osteoporoza je sekundarna i posljedica je drugih bolesti ili medikamentozne terapije npr. kortikosteroida, kao npr. anoreksije, Kronove bolesti, celijakije ili colitis ulcerosa. Te bolesti limitiraju dječju tjelesnu aktivnost. Istraživanja su provedena na Klinici za pedijatriju KBC Rijeka. Djece s osteoporozom je 13 (7 muške i 6 ženske djece), a s osteopenijom 15 (1 dječak i 14 djevojčica). Najviše djece boluje od Morbus Crohn (njih 26, od toga 5 dječaka i 2 djevojčice imaju osteoporozu, 1 dječak i 3 djevojčice osteopeniju). S ulceroznim kolitisom je 4 djece od kojih 50% ima osteoporozu. Celijakiju ima njih 9 (8 djevojčica i 1 dječak), od toga 4 djevojčice imaju osteoporozu, 3 osteopeniju, a dječak ima osteoporozu. Anoreksija je prisutna kod ženske djece i sve one imaju osteopeniju.

Ključne riječi: osteoporoza, anoreksija, Kronova bolest, celijakija, ulcerozni kolitis u pedijatrijskoj dobi.

Abstract

Osteoporosis is a disease in which bones become fragile. If not prevented or if is not treated osteoporosis can progress until a bone breaks. These broken bones, also known as fractures, occur typically in the hip, spine and wrist. Osteoporosis in children can be caused by other diseases, or the medications used to treat them. This is secondary osteoporosis, and most often occurs with diseases which are treated with corticosteroids like anorexia, celiac disease, coeliacia or colitis ulcerosa. These conditions also limit a children's physical activity. This study examined children with osteoporosis (N=13, 7 males and 6 females) and osteopenia (N=15) in Pediatrics clinic of Rijeka. Whith Morbus Crohn it was 26 children (5 males and 2 females with osteoporosis and 1 boy and 3 girls with osteopenia). Colitis ulcerosa have 4 children of which 50% have osteoporosis. Coeliac disease have 8 girls (4 with osteoporosis and 3 osteopenia) and 1 boy with osteoporosis. Anorexia is present in female population, and all of them have osteopenia.

Key words: osteoporosis, anorexia, coeliac disease, Crohns disease, colitis ulcerosa in children